

Lag (1980:578) om ordningsvakter [Fakta & Historik]

Allmänna bestämmelser

1 § I enlighet med vad som föreskrivs i denna lag får den som inte är anställd som polisman förordnas att som ordningsvakt medverka till att upprätthålla allmän ordning.

2 § Ordningsvakter får förordnas att tjänstgöra vid

1. allmänna sammankomster som avses i 2 kap. 1 § ordningslagen (1993:1617) och cirkusföreställningar,
2. offentliga tillställningar som avses i 2 kap. 3 § ordningslagen,
3. bad- eller campingplatser och lokaler eller platser för idrott, friluftsliv, spel, lek, förströelse eller liknande som allmänheten har tillträde till, eller
4. lokaler eller utrymmen där alkoholdrycker serveras till allmänheten med tillstånd enligt 7 kap. 5 § alkohollagen (1994:1738). Lag (1999:330).

3 § Om det finns ett särskilt behov och det är av väsentlig betydelse från allmän synpunkt, får ordningsvakter förordnas även i annat fall än som avses i 2 §.

Kvalifikationskrav

4 § Endast den får förordnas till ordningsvakt som med hänsyn till laglydnad och övriga omständigheter är lämplig för uppdraget och har fyllt 20 men inte 65 år. Regeringen eller myndighet som regeringen bestämmer meddelar föreskrifter om ordningsvakternas utbildning.

Förordnande

5 § En ordningsvakt förordnas av Rikspolisstyrelsen om tjänstgörings-området berör flera polisdistrikt och i övriga fall av polismyndigheten. Förordnandet meddelas för viss tid, högst tre år.

I förordnandet skall anges för vilken verksamhet och inom vilket område det gäller. Meddelas förordnandet med stöd av 3 §, skall det också innehålla uppgift om tjänstgöringsställe. Lag (1998:1554).

Allmänna åligganden

6 § En ordningsvakt lyder under polismyndigheten i det distrikt där han tjänstgör. Han är skyldig att lyda en order som en polisman meddelar i tjänsten, om det inte är uppenbart att den inte angår tjänstgöringen som ordningsvakt eller att den strider mot lag eller annan författning. Lag (1989:150).

7 § En ordningsvakt skall hålla polismyndigheten underrättad om förhållanden som rör hans verksamhet och är av sådan art att de bör komma till myndighetens kännedom. Lag (1989:150).

8 § För att verkställa en åtgärd får en ordningsvakt inte använda strängare medel än förhållandena kräver. Han bör i första hand söka vinna rättelse genom upplysningar och uppmaningar.

När en ordningsvakt ingriper skall han se till att åtgärden inte väcker onödig uppmärksamhet eller orsakar större olägenhet än som är oundviklig med hänsyn till dess syfte.

Återkallelse av förordnande

9 § Uppfyller en ordningsvakt inte längre de villkor som anges i 4 §, får förordnandet återkallas. Detsamma gäller när det finns något annat särskilt skäl för återkallelse. Beslut om återkallelse meddelas av den myndighet som har meddelat förordnandet.

Uppkommer fråga om att återkalla ett förordnande och kan det antas att förordnandet kommer att återkallas, får myndigheten besluta att avstänga ordningsvakten från tjänstgöring för tiden till dess frågan om återkallelse har prövats slutligt. Även i annat fall får beslut om avstängning för visst tjänstgöringstillfälle meddelas, om ordningsvakten åsidosätter vad som åligger honom i hans verksamhet.

Är det fara i dröjsmål får beslut om avstängning meddelas av en polisman. Ett sådant beslut skall skyndsamt anmälas till den myndighet som har förordnat ordningsvakten. Har avstängningen ej redan upphört, skall myndigheten omedelbart pröva om den skall bestå.

Besvär

10 § Beslut som en polismyndighet eller Rikspolisstyrelsen har meddelat i ärenden enligt denna lag får överklagas hos allmän förvaltningsdomstol.

Prövningstillstånd krävs vid överklagande till kammarrätten. Lag (1999:330).

Tystnadsplikt

11 § En ordningsvakt får inte obehörigen röja eller utnyttja vad han på grund av uppdrag enligt denna lag har fått veta om enskilds personliga förhållanden eller förhållanden av betydelse för rikets säkerhet eller för beivrandet av brott.

I det allmänna verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i sekretesslagen (1980:100).

Övergångsbestämmelser

1989:150

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1989. I fråga om överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.

1995:1707

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1996 men tillämpas inte i de fall där det första beslutet i ärendet fattats dessförinnan.

1999:330

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1999. I fråga om överklagande av beslut som har meddelats före ikraftträdandet gäller äldre bestämmelser.
